

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku G. K.
przy uczestnictwie M. B.
o podział majątku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2012 r.,
zażalenia wnioskodawcy na punkt 3
postanowienia Sądu Okręgowego
z dnia 19 lipca 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i w tym zakresie przekazuje
sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i
orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy, w sprawie o podział majątku wspólnego, zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że podwyższył dla wnioskodawcy kwotę 8 500 zł zasądzoną z tytułu rozliczenia nakładu poczynionego z majątku odrębnego na majątek wspólny do kwoty 10 521,88 zł; w pozostałym zakresie oddalił apelację, oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 3 600 zł.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zostało zaskarżone zażaleniem przez wnioskodawcę, który wniósł o jego zmianę, bądź ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wnioskodawca zarzucił obrazę art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 520 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione. Należy zauważyć, że Sąd Okręgowy w ogóle nie umotywował swojego rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania. Nie wskazał ani podstawy prawnej swojego rozstrzygnięcia, ani też nie przedstawił żadnych argumentów, z których wynika odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. Stosownie do tego unormowania każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

W trybie nieprocesowym dopuszczalne jest orzekanie o kosztach postępowania w ten sposób, że zostaną one stosunkowo rozdzielone, albo jedna ze stron zostanie nimi obciążona (art. 520 § 2 i 3 k.p.c.). Takie rozstrzygnięcie jest jednakże wyjątkiem od zasady i jego zastosowanie wymaga wykazania, że wystąpiły okoliczności je uzasadniające.

W postępowaniu o podział majątku dorobkowego, czy o zniesienie współwłasności z reguły nie występuje pomiędzy zainteresowanymi, sprzeczność interesów, gdyż jego wynik prowadzi zgodnie z interesem uczestników do wyjścia ze wspólności składników majątkowych, a przyznanie ich na wyłączną własność następuje z wyrównaniem udziałów dopłatami. W postępowaniach działowych sam fakt zgłoszenia przez uczestników odmiennych wniosków co do sposobu tego

zniesienia nie powoduje powstania sprzeczności interesów, gdyż na gruncie art. 520 § 2 k.p.c. omawiana przesłanka nie jest związana ze stanowiskiem zajęтым przez zainteresowanych w sprawie. Przykładowo skoro ma dojść do zniesienia współwłasności nieruchomości zabudowanej budynkiem piętrowym, a atrakcyjniejsze jest piętro, to fakt, że każdy z dwóch dysponujących równymi udziałami współwłaścicieli żądał przyznania na wyłączną własność lokalu na górze, nie wyczerpuje hipotezy normy wynikającej z art. 520 § 2 k.p.c., tj. nie uzasadnia zasądzenia od uczestnika, któremu został przyznany lokal na parterze na rzecz otrzymującego lokal na piętrze zwrotu kosztów. Taka sprzeczność wyjątkowo, np. w sprawie o podział majątku wspólnego może natomiast wystąpić w razie zgłoszenia wniosku o ustalenie nierównych udziałów w tym majątku.

Ze względu na to, że Sąd Okręgowy nie podał ani podstawy prawnej, ani motywów swojego rozstrzygnięcia w odniesieniu do zasądzonych kosztów postępowania apelacyjnego, co stanowiło istotne naruszenie wskazanych w zażaleniu przepisów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.